

ДИНАМІКА РОЗВИТКУ І М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ МОЛОДНЯКУ ОВЕЦЬ ТАВРІЙСЬКОГО ТИПУ АСКАНІЙСЬКОЇ ТОНКОРУННОЇ ПОРОДИ

О. Г. Антонець, О. Л. Дубинський
antonets1960@gmail.com

Асканійська ДСДС Інституту зрошуваного землеробства НААН
вул. 40 років Перемоги, село Тавричанка, Каховський р-н,
Херсонська обл., 74862, Україна

Досліджено інтенсивність росту молодняку від народження до відлучення. Середня жива маса баранців-одинаків при народженні склала 5,65 кг, з двієнь – 4,48 кг. У 20-денному віці вона становила відповідно 13,81 і 11,78 кг, у 2-місячному віці – 23,04 і 20,63 кг, при відлученні (вік 4 місяця) – 38,77 і 34,92 кг. Середня жива маса ярочок-одиначок при народженні склала 4,87 кг, з двієнь – 4,31 кг. У 20-денному віці вона становила відповідно 13,13 і 11,31 кг, у 2-місячному віці – 21,70 і 19,45 кг, при відлученні 32,92 і 31,27 кг. Встановлено суттєву різницю за інтенсивністю росту ягнят в залежності від статі та типу народження. Перевага одинаків над двійнями спостерігалася в усіх періодах і склала у баранців 26,1; 17,2; 11,7 та 11,0%, у ярочок 13,0; 16,1; 11,6 і 5,3%.

Барани таврійського типу мають досить високі показники м'ясної продуктивності. При підвищеному рівні годівлі і вирощуванні до віку 7 місяців барани дослідної групи мають перевагу над ровесниками з контрольної групи за живою масою (41,13 проти 39,20 кг), забійною масою (18,05 проти 15,97 кг), забійним виходом (43,67 проти 40,95%) питомою часткою м'якоти (69,58 і 67,68%) та сортовим складом туш (I і II сорт 91,5 проти 90,9%).

Ключові слова: вівці, жива маса, інтенсивність росту, забійні якості, м'ясна продуктивність.

THE DEVELOPMENT DYNAMICS AND MEAT PRODUCTIVITY of the SHEEP YOUNGSTERS of TAVRIAN TYPE of SHEEP ASKANIAN FINE-FLEECE BREED

O. H. Antonets, O. L. Dubynskiy
antonets1960@gmail.com

Askanian DSDS Institute of Irrigated Agriculture NAAS
40 rokiv Peremohy Street, Tavrychanka, Kakhovka district,
Kherson region, 74862, Ukraine

The intensity of growth of sheep youngsters from birth to weaning has been studied. The average live weight of singleton lambs at birth was 5.65 kg, twins - 4.48 kg. At the age of 20 days, this figure was respectively: 13.81 and 11.78 kg, at 2 months of age - 23.04 and 20.63 kg, at weaning (age 4 months) - 38.77 and 34.92 kg. The average live weight of singleton ewe lamb at birth was 4.87 kg, twins - 4.31 kg. At the age of 20 days the following results have been respectively recorded: 13.13 and 11.31 kg, at 2 months of age - 21.70 and 19.45 kg, at weaning 32.92 and 31.27 kg. A significant difference in the growth rate of lambs was found, depending on sex and type of birth. The advantage of the singletons over the twins was observed in all periods and amounted to: in the ram lambs 26.1; 17.2; 11.7 and 11.0%, in the ewe lambs 13.0; 16.1; 11.6 and 5.3%.

The rams of the Tavrian Type have rather high indicators of meat productivity. When grown in conditions of an increased level of feeding, by the age of 7 months, the rams of the experimental group have an advantage over peers from the control group. They outperform their peers: for live weight (41.13 against 39.20 kg), slaughter weight (18,05 against 15.97 kg), slaughter yield (43,67 against 40,95%), specific share of flesh (69, 58 and 67.68%) and the variety of carcasses (I and II sort 91.5 against 90.9%).

Keywords: sheep, live weight, sheep youngsters, intensity of growth, the slaughtering qualities, meat productivity.

ДИНАМИКА РАЗВИТИЯ И МЯСНАЯ ПРОДУКТИВНОСТЬ МОЛОДНЯКА ОВЕЦ ТАВРИЙСКОГО ТИПА АСКАНИЙСКОЙ ТОНКОРУННОЙ ПОРОДЫ

А. Г. Антонец, А. Л. Дубинский
antonets1960@gmail.com

Асканийская ГСОС Института орошаемого земледелия НААНУ
ул. 40 лет Победы, село Тавричанка, Каховский р-н,
Херсонская обл., 74862, Украина

Исследована интенсивность роста молодняка овец от рождения до отбивки. Средняя живая масса баранчиков-одиночек при рождении составила 5,65 кг, двоен - 4,48 кг. В 20-дневном возрасте этот показатель составлял соответственно: 13,81 и 11,78 кг, в 2-месячном возрасте – 23,04 и 20,63 кг, при отъёме (возраст 4 месяца) – 38,77 и 34,92 кг. Средняя живая масса ярок-одиночек при рождении составила 4,87 кг, двоен – 4,31 кг. В 20-дневном возрасте соответственно зарегистрированы следующие результаты: 13,13 и 11,31 кг, в 2-месячном возрасте – 21,70 и 19,45 кг, при отъёме 32,92 и 31,27 кг. Установлено существенное различие по интенсивности роста ягнят в зависимости от пола и типа рождения. Преимущество одиночек над двойнями наблюдалось во всех периодах и составило: у баранчиков 26,1; 17,2; 11,7 и 11,0%, у ярок 13,0; 16,1; 11,6 и 5,3%.

Бараны таверийского типа имеют достаточно высокие показатели мясной продуктивности. При выращивании в условиях повышенного уровня кормления, к возрасту 7 месяцев, бараны опытной группы имеют преимущество над ровесниками из контрольной группы. Они превосходят сверстников: по живой массе (41,13 против 39,20 кг), убойной массе (18,05 против 15,97 кг), убойному выходу (43,67 против 40,95%) удельной доли мякоти (69,58 и 67,68%) и сортовому составу туш (I и II сорт 91,5 против 90,9%).

Ключевые слова: овцы, живая масса, молодняк, интенсивность роста, убойные качества, мясная продуктивность

Селекційну роботу з тонкорунними породами на теренах колишнього СНД спрямовано на підвищення м'ясної і вовнової продуктивності. Для покращення м'ясних якостей використовують плідників порід: тексель, шароле, пол-дорсет, австралійський м'ясний меринос, маничський меринос і волгоградської тонкорунної. При використанні у якості батьків тонкорунних порід у молодняка збільшується

жива маса на 8,2-9%, у потомків австралійського м'ясного мериносу жива маса і забійний вихід зростає на 4,6 кг і 1,4%.

У племзаводі ДПДГ «Асканійське» при відлученні з 500 баранців і 500 ярок до ремонту відбирають 140-160 і 350-370 кращих тварин. Близько 400 голів залишаються поза ремонтними групами, їх необхідно дорощувати для реалізації на м'ясо, тому питання покращення м'ясних якостей овець таврійського типу є актуальним.

Дослідження м'ясної продуктивності молодняку тонкорунних порід досить чисельні і проведені у віці тварин від 4 до 8 місяців. Барани сальської породи у віці 6 місяців мали живу масу 36,05 кг, масу парної туші 16,58 кг, забійний вихід 44,4% [1]. Барани волгоградської породи у віці 3, 4 і 6 місяців мали живу масу 30,0; 37,5 і 43,0 кг, масу парної туші 13,90; 17,7 і 20,50 кг, забійний вихід становив 45,9; 46,0 і 46,1% [2]. Барани ставропольської і кавказької порід у віці 6 місяців мали живу масу 32,23 і 34,50 кг, масу парної туші 14,49 і 16,52 кг, забійний вихід склав 46,17 і 49,22% [3]. Барани таврійського типу у віці 6,5 місяців мали живу масу 41,7 кг, масу парної туші 17,4 кг, забійний вихід склав 43,2% [4].

Барани породи прекос у віці 8 місяців мали живу масу 35,43 кг, масу парної туші 14,52 кг, забійний вихід 42,51% [5]. Барани ставропольської породи різних строків народження у віці 8 місяців мали живу масу 35,28-37,60 кг, масу парної туші 14,03-15,10 кг, забійний вихід становив 39,75-40,18% [6].

Методика досліджень. Весною 2014 року у ДПДГ «Асканійське» вивчено інтенсивність розвитку дослідних ягнят від народження до відлучення. Барани (n=40) у віці п'ять місяців були поділені на дві рівні групи. Вирощування тривало два місяці, раціон баранів дослідної групи складався з 0,5 кг ячмінної дерті та 3-4 кг зеленої маси, ровесники контрольної групи отримували на 0,2 кг дерті менше, певну частку трави тварини споживали на пасовищах. Зняття тварин з досліду здійснено у віці 7 місяців, контрольний забій проведено згідно методики ВІТ (1970).

Біометричну обробку даних здійснено за допомогою програмного забезпечення MS Excel з використання статистичних функцій за алгоритмами М.О. Плохінського (1969).

Результати досліджень. У 2014 році об'ягнулося 56 дослідних вівцематок з 67 осіменених, від них отримано 82 ягнят (39 баранців і 43 ярок), показники запліднення і плодючості склали 83,6% і 146,4 ягнят. Інтенсивність розвитку ягнят від народження до відлучення вивчено у 37 баранців і 42 ярок, отримані результати наведено у таблиці 1.

Перевага за живою масою баранців-одинаків над ровесниками з двієнь у досліджених періодах була суттєвою і склала 26,1; 17,2;

11,7 та 11,0%, перевага у ярк-одиначок над ровесницями з двієнь теж була, але дещо меншою - 13,0; 16,1; 11,6 та 5,2%.

Наведені результати свідчать про високі середньодобові прирости за перші 20 днів життя та у період від 2 до 4 місяців. Значно менші вони, майже вдвічі, у період від 20 днів до 2 місяців. Це може свідчити про недостатній рівень годівлі і необхідність його коригування. Встановлено суттєву різницю за інтенсивністю росту ягнят в залежності від статі та типу народження.

Таблиця 1. Динаміка розвитку піддослідного молодняка

Період	Баранці		Ярочки	
	одинаки (n=13)	з двієнь (n=24)	одиначки (n=12)	з двієнь (n=30)
Жива маса, кг				
При народженні	5,65±0,22	4,48±0,09	4,87±0,21	4,31±0,08
У 20 діб	13,81±0,43	11,78±0,34	13,13±0,27	11,31±0,25
У 2 місяці	23,04±0,80	20,63±0,63	21,70±0,52	19,45±0,53
У 4 місяці	38,77±1,01	34,92±1,01	32,92±0,41	31,27±0,71
Валові прирости живої маси, кг				
Від народження до 20 діб	8,23±0,32	7,25±0,31	8,26±0,28	7,00±0,21
Від 20 діб до 2 міс.	9,23±0,48	8,84±0,46	8,57±0,48	8,14±0,38
Від 2 до 4 місяців	15,73±1,34	14,29±0,96	11,22±0,50	11,82±0,42
Від народження до відлучення	33,09±0,96	30,44±0,98	28,05±0,39	26,96±0,68
Середньодобові прирости живої маси, г				
Від народження до 20 діб	386,5±21,6	315,9±12,7	390,4±14,7	306,8±10,7
Від 20 діб до 2 міс.	192,3±12,0	166,3±8,9	185,7±14,9	162,8±7,6
Від 2 до 4 місяців	361,6±30,9	328,6±22,1	259,6±11,5	271,5±9,7
Від народження до відлучення	288,7±8,1	261,1±8,5	244,4±3,6	231,9±5,9

Баранці таврійського типу (n=40) у віці п'ять місяців були поділені на дві рівні групи, середня жива маса тварин контрольної і дослідної груп склала 36,42 і 36,40 кг. Визначено показники м'ясної продуктив-

ності та забійних якостей ремонтного молодняка, вирощеного за підвищеними (на 25%) нормами годівлі. Результати вирощування наведено у таблиці 2.

У віці сім місяців середня жива маса баранців дослідної групи склала 41,30 кг, що було більше показника ровесників з контрольної групи – 39,20 кг на 5,4%. Валові і середньодобові прирости по групам склали відповідно 4,72 і 2,80 кг та 78,7 і 46,7 г, перевага показників баранців дослідної групи над ровесниками з контрольної становила 69,6%.

Таблиця 2. Продуктивні показники піддослідних баранців

Показник	Групи тварин	
	контрольна	дослідна
Жива маса у віці 5 місяців, кг	36,42±0,55	36,40±0,27
Жива маса у віці 7 місяців, кг	39,20±0,53	41,30±0,26
Абсолютний приріст, кг	2,78±0,33	4,90±0,38
Середньодобовий приріст, г	45,6±5,34	80,3±6,21

Отримані результати свідчать про середній рівень годівлі баранців контрольної групи, підвищення рівня годівлі ровесників з дослідної групи дозволило збільшити середньодобовий приріст на 34,7 грама.

Відгодівельні показники не дають повної характеристики м'ясного потенціалу піддослідних тварин, тому проведено контрольний забій шістьох баранців, по три у групі. Показники м'ясної продуктивності наведено у таблиці 3, вони свідчать, що в обох групах середні маси парних туш відповідали вимогам першого класу.

Барани дослідної групи мали забійну масу 18,05 кг і переважали ровесників контрольної групи з показником 15,97 кг на 13,0%. Забійний вихід був більшим у тварин дослідної групи 43,67%, у контрольної – 40,95%.

Якість м'ясної сировини в значній мірі обумовлена морфологічним складом охолодженої туші. Питома частка м'якоті в тушах тварин контрольної і дослідної груп була порівняно високою і склала 67,68 та 69,58% до маси тіла. Сортовий розруб туш показав, що абсолютна маса відрубів I сорту у піддослідних баранців контрольної та дослідної груп становила 5,14 і 6,15 кг (68,1 і 69,8%), II сорту – 1,72 і 1,91 кг (22,8 і 21,7%), III сорту – 0,69 і 0,75 кг (9,1 і 8,5%).

Таблиця 3. М'ясна продуктивність баранців таврійського типу

Показник	Групи тварин	
	контрольна	дослідна
Жива маса після голодної витримки, кг	39,00±0,57	41,33±0,33
Маса парної туші, кг	15,52±0,13	17,58±0,64
Всього внутрішнього жиру, кг	0,45±0,01	0,47±0,06
Навколонириковий жир, г	0,05±0,00	0,05±0,01
Кишковий жир, г	0,27±0,02	0,41±0,04
Шлунковий, г	0,13±0,02	0,34±0,02
Забійна маса, кг	15,97±0,14	18,05 ±0,64
Забійний вихід, %	40,95	43,67

Висновки. Барани таврійського типу мають досить високі показники м'ясної продуктивності. При підвищеному рівні годівлі і вирощуванні до віку 7 місяців барани дослідної групи мають перевагу над ровесниками з контрольної групи за живою масою (41,13 проти 39,20 кг), забійною масою (18,05 проти 15,97 кг), забійним виходом (43,67 проти 40,95%) питомою часткою м'якоті (69,58 і 67,68%) та сортовим складом туш (I і II сорт 91,5 проти 90,9%).

Список використаної літератури

1. Колосов Ю. А. Рост и мясные качества молодняка овец различного происхождения [текст] / Ю. А. Колосов, А. С. Дегтярь, Н. В. Широкова, В. В. Совков // Овцы, козы, шерстяное дело. – Москва. – 2013. – № 1. – С. 32-34.
2. Лушников В. П., Левина Т. Ю., Архипова Л. Г. Мясность молодняка овец волгоградской породы разного возраста [текст] / В. П. Лушников, Т. Ю. Левина, Л. Г. Архипова // Овцы, козы, шерстяное дело. – Москва. – 2013. – № 4, С.14-15.
3. Лушников В. П. Влияние породного фактора на эффективность производства баранины в условиях саратовского заволжья [текст] / В. П. Лушников, А. В. Молчанов // Овцы, козы, шерстяное дело. – Москва. – 2015. – № 3. – С. 2-3.
4. Горлова О. Д. Вплив використання пробіотику «субалін» на відгодівельні якості понадремонтного молодняка овець [текст] / О. Д. Горлова, В. С. Яковчук, М. Ф. Попов // Вівчарство. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. – Нова Каховка: «ПІЕЛ». – 2011. – Вип. 36. – С. 110-117.
5. Гаглоев А. Ч Эффективность скрещивания овец породы прекос с мясо-сальными баранами [текст] / А. Ч. Гаглоев, В. И. Котарев, А. Н. Негрева, Е. М. Шаталова // Овцы, козы, шерстяное дело. – Москва. – 2014. – № 2. – С.14-15.
6. Скорых Л. Н. Продуктивные качества овец при разных сроках отъема в условиях Ставропольского края и Саратовской области [текст] Л. Н. Скорых, Н. В.Коник // Овцы, козы, шерстяное дело. – Москва. – 2015. – № 2. – С. 24-27.